

Dr. Borut BRATINA

Dr. Dušan JOVANOVIČ

Gregor DRNOVŠEK

Borut RADOLIČ

Miha BRATINA

D.O.O. – DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO

Z VZORCI AKTOV ZA NJENO DELOVANJE

Urednik dr. Dušan JOVANOVIČ

Maribor, 2009

D.o.o. – družba z omejeno odgovornostjo

z vzorci aktov za njeno delovanje

Avtor:	Dr. Borut BRATINA, Dr. Dušan JOVANOVIČ, Gregor DRNOVŠEK, Borut RADOLIČ, Miha BRATINA
Urednik:	Dr. Dušan JOVANOVIČ
Oblikovanje ovitka:	Scorpio team
Prelom:	Scorpio team
Pregled in lektura:	Hermína Möschl
Izdalo in založilo:	Založniško podjetje De VESTA
Za založbo:	Zlatko Weingerl
Tisk:	Grafika Dobrajc

Maribor - Maj, 2009

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Univerzitetna knjižnica Maribor

347.724(094.5)

D.O.O. ali družba z omejeno odgovornostjo in

vzorci aktov za njeno delovanje / [avtorji] Borut Bratina ...

[et al.] ; [urednik Dušan Jovanovič]. - Maribor : De Vesta, 2009

ISBN 978-961-92283-8-8

1. Ov. stv. nasl. 2. Jovanovič, Dušan, 1971-

COBISS.SI-ID 62204673

KAZALO

KAZALO	3
KRATICE PRAVNIH VIROV IN DRUGE OKRAJŠAVE	17
1. SPLOŠNO O PRAVU DRUŽB	27
1.1. OPREDELITEV IN RAZVRSTITEV GOSPODARSKIH DRUŽB	30
1.2. STATUSNE ZNAČILNOSTI GOSPODARSKIH DRUŽB	32
1.2.1. PRAVNA OSEBNOST GOSPODARSKIH DRUŽB	33
1.2.2. DEJAVNOST GOSPODARSKE DRUŽBE	35
1.2.3. FIRMA	37
1.2.4. SEDEŽ	43
1.2.5. ZASTOPANJE	44
1.2.6. ODGOVORNOST ZA OBVEZNOSTI	45
1.2.7. POSLOVNA SKRIVNOST	46
1.2.7.1. POJEM POSLOVNE SKRIVNOSTI	46
1.2.7.2. VRSTE POSLOVNE SKRIVNOSTI	47
1.2.7.3. POSLOVNA SKRIVNOST V SLOVENSKEM PRAVU	48
1.2.7.4. VARSTVO POSLOVNE SKRIVNOSTI	49
1.2.8. KONKURENČNA PREPOVED	50
1.3. SODNI REGISTER	51
1.3.1. RAZLOGI ZA MODERNIZACIJO SODNEGA REGISTRA	52
1.3.1.1. NOVELA ZSReg-A in ZSReg-B	55
1.3.1.2. NOVELA ZSReg-C in ZSReg-D	70
1.4. POSTOPEK V NEPRAVDNIH ZADEVAH	73
1.5. POSLOVNE KNJIGE IN LETNO POROČILO	73
1.5.1. SPLOŠNO	73

1.5.2. UREDITEV V ZGD-1	74
1.5.3. KONSOLIDIRANO LETNO POROČILO	77
1.5.4. REVIDIRANJE	77
1.5.5. JAVNA OBJAVA	78
1.5.6. LETNO POROČILO	79
1.5.7. REZERVE	84
1.5.8. OBLIKOVANJE IN UPORABA REZERV	86
2. DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO (d.o.o.)	93
2.1. UVOD	93
2.2. USTANOVITEV	95
2.2.1. USTANOVITELJI	97
2.2.2. OSNOVNI KAPITAL	97
2.2.3. OSNOVNI VLOŽEK	97
2.2.4. KADUCITETNI POSTOPEK	99
2.2.5. USTANOVITVENI STROŠKI	100
2.2.6. ODGOVORNOST OB USTANOVITVI	100
2.2.7. VPIS V SODNI REGISTER	100
2.3. POSLOVNI DELEŽ	101
2.4. PRAVICE IN OBVEZNOSTI DRUŽBENIKOV	117
2.5. PRAVICA DO INFORMACIJ IN VPOGLEDA	120
2.6. ACTIO PRO SOCIO	121
2.7. MANJŠINSKE PRAVICE	122
2.7.1. TOŽBA ZARADI PRENEHANJA DRUŽBE	122
2.7.2. PRAVICA DO SKLICA SKUPŠČINE IN UVRSTITVE DOLOČENE ZADEVE NA DNEVNI RED ŽE SKLICANE SKUPŠČINE	123
2.7.3. PRAVICA OD SODIŠČA ZAHTEVATI, DA ZARADI UTEMELJENIH RAZLOGOV IMENUJE LIKVIDACIJSKEGA UPRAVITELJA	123

2.8. IZSTOP IN IZKLJUČITEV IZ DRUŽBE	124
2.8.1. UTEMELJENI RAZLOGI	125
2.8.2. PRAVNE POSLEDICE	126
2.8.3. DELNIŠKO PRAVO	126
2.9. ORGANI DRUŽBE	127
2.9.1. DRUŽBENIKI	127
2.9.1.1. NIČNOST IN IZPODBOJNOST SKLEPOV	133
2.9.2. POSLOVODJA	139
2.9.2.1. ODGOVORNOST POSLOVODSTVA	143
2.9.2.1.1. ELEMENTI ODŠKODNINSKE OBVEZNOSTI POSLOVODSTVA	144
2.9.2.1.2. ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST PO ZFPPIPP	146
2.9.2.1.3. ODGOVORNOST ZA VAROVANJE POSLOVNE SKRIVNOSTI	148
2.9.3. NADZORNI SVET	149
2.9.4. OSTALI ORGANI	150
2.9.5. PLAČILA, NAGRAJEVANJE IN ZAVAROVANJE ORGANOV V D.O.O.	150
2.9.5.1. PRIPOROČILA IN PRAKSA O NAGRAJEVANJU ČLANOV ORGANOV VODENJA IN NADZORA	150
2.9.5.2. KLASIFIKACIJA DRUŽB PO ZGD-1	152
2.9.5.3. PRIPOROČILA ZDRUŽENJA MANAGER	153
2.9.5.4. KODEKSI IN PRIPOROČILA V RS	154
2.9.5.5. SKLEP VLADE RS (EVA:2004-1611-0019, št. 00712-35/2005/24)	163
2.9.5.6. ODGOVORNOST ORGANOV V D.O.O.	164
2.9.5.6.1. SPLOŠNO O SKRBNOSTI IN ODGOVORNOSTI ČLANOV ORGANOV VODENJA ALI NADZORA	166
2.9.5.6.1.1. ŠKODLJIVO DEJSTVO	167
2.9.5.6.1.2. NASTANEK NEDOPUSTNE ŠKODE	167
2.9.5.6.1.3. VZROČNA ZVEZA	168

2.9.5.6.1.4. ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST	168
2.9.5.6.2. UVELJAVLJANJE ODŠKODNINSKIH ZAHTEVKOV	169
2.9.5.6.3. ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST ZARADI VPLIVA TRETJIH OSEB	172
2.9.5.7. ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI ČLANOV NADZORNEGA SVETA	174
2.9.5.7.1. DAVČNI VIDIK ZAVAROVANJA ODGOVORNOSTI	177
2.10. IZPLAČILNA PREPOVED	178
2.11. LASTNI POSLOVNI DELEŽI	179
2.12. KAPITALSKA POSOJILA	180
2.13. NAKNADNA VPLAČILA	182
2.14. SPREMEMBA DRUŽBENE POGODBE	182
2.14.1. SPREMEMBA OSNOVNEGA KAPITALA DRUŽBE Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO	184
2.14.1.1. POVEČANJE OSNOVNEGA KAPITALA Z VLOŽKI	184
2.14.1.2. POVEČANJE OSNOVNEGA KAPITALA IZ SREDSTEV DRUŽBE	187
2.14.1.3. SPLOŠNO O ZMANJŠANJU OSNOVNEGA KAPITALA	192
2.14.1.3.1. REDNO ZMANJŠANJE OSNOVNEGA KAPITALA	195
2.14.1.3.2. POENOSTAVLJENO ZMANJŠANJE OSNOVNEGA KAPITALA	196
2.14.1.3.3. ZMANJŠANJE OSNOVNEGA KAPITALA Z UMIKOM POSLOVNIH DELEŽEV	198
2.15. PRENEHANJE DRUŽBE	199
2.15.1. SPLOŠNO	200
2.15.2. RAZLOGI ZA PRENEHANJE	203
2.15.3. LIKVIDACIJSKI POSTOPEK	203
2.15.3.1. ZAČETEK POSTOPKA	204
2.15.3.2. LIKVIDACIJSKI UPRAVITELJ	204
2.15.3.3. ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST	205
2.15.3.4. RAZDELITEV PREMOŽENJA	205

2.15.3.5. HRAMBA POSLOVNIH KNJIG	206
2.15.4. PRENEHANJE PO SKRAJŠANEM POSTOPKU	206
2.15.4.1. ZAČETEK POSTOPKA	206
2.15.4.2. OBJAVA SKLEPA	207
2.15.4.3. SKLEP SODIŠČA	207
2.15.4.4. IZBRIS IZ REGISTRA	207
2.15.4.5. ODGOVORNOST DRUŽBENIKOV	208
2.15.5. STEČAJNI POSTOPEK	208
2.15.5.1. STEČAJNI RAZLOG	208
2.15.5.2. NAČELA POSTOPKA	209
2.15.5.3. PRISTOJNO SODIŠČE, UPRAVITELJ IN OBLIKOVANJE UPNIŠKEGA ODBORA	210
2.15.5.4. ZAČETEK STEČAJNEGA POSTOPKA, PRIJAVA IN PREIZKUS TERJATEV, PRAVNE POSLEDICE, DOKONČANJE NUJNIH POSLOV IN NADALJEVANJE POSLOVANJA STEČAJNEGA DOLŽNIKA	211
2.15.5.4.1. ZAČETEK POSTOPKA STEČAJA	211
2.15.5.4.2. PRIJAVA IN PREIZKUS TERJATEV	211
2.15.5.4.3. PRAVNE POSLEDICE	212
2.15.5.4.4. DOKONČANJE NUJNIH POSLOV IN NADALJEVANJE POSLOVANJA	213
2.15.5.5. VNOVČEVANJE DOLŽNIKOVEGA PREMOŽENJA IN POPLAČILO UPNIKOV	214
2.15.5.6. IZLOČITVENE, LOČITVENE IN IZPODBOJNE PRAVICE UPNIKOV	217
2.15.5.6.1. IZLOČITVENE PRAVICE	217
2.15.5.6.2. LOČITVENE PRAVICE	217
2.15.5.7. IZPODBIJANJE PRAVNIH DEJANJ	218
2.15.6. PRISILNA PORAVNAVA	219
2.15.6.1. ORGANI POSTOPKA	220

2.15.6.2. UVEDBA IN ZAČETEK	220
2.15.6.2.1. UVEDBA POSTOPKA	220
2.15.6.2.2. ZAČETEK POSTOPKA	221
2.15.6.2.3 PRAVNE POSLEDICE	222
2.15.6.3. PREDLOG PRISILNE PORAVNAVE	222
2.15.6.4. NAČRT FINANČNEGA PRESTRUKTURIRANJA	222
2.15.6.5. SPREJETJE PRISILNE PORAVNAVE	223
2.15.6.6. RAZVELJAVITEV PRISILNE PORAVNAVE	224
2.15.7. IZBRIS PO URADNI DOLŽNOSTI	224
2.16. ENOOSEBNA DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO	227
2.16.1. SPLOŠNO	227
2.16.2. USTANOVITEV ENOOSEBNE DRUŽBE	229
2.16.2.1. USTANOVITEV S STRANI ENE FIZIČNE OSEBE	229
2.16.2.2. NASTANEK Z ZDRUŽITVIJO POSLOVNIH DELEŽEV V ROKAH ENEGA IN EDINEGA DRUŽBENIKA	232
2.16.2.3. NASTANEK S PREOBLIKOVANJEM SAMOSTOJNEGA PODJETNIKA POSAMEZNIKA V ENOOSEBNO DRUŽBO	233
2.16.3. UPRAVLJANJE ENOOSEBNE DRUŽBE	236
3. EVROPSKA ZASEBNA DRUŽBA (lat. Societas Privata Europaea)	239
3.1. SPLOŠNO	239
3.2. UREDBA SVETA O STATUTU EVROPSKE ZASEBNE DRUŽBE	240
3.2.1. SPLOŠNE DOLOČBE	240
3.2.2. USTANOVITEV	240
3.2.3. DELEŽI	241
3.2.4. KAPITAL	241
3.2.5. ORGANIZACIJA	243
3.2.6. SOODLOČANJE ZAPOSLENIH	244

3.2.7. PRENOS REGISTRIRANEGA SEDEŽA SPE	245
3.2.8. PRESTRUKTURIRANJE, PRENEHANJE IN NIČNOST	245
3.2.9. DODATNE IN PREHODNE DOLOČBE	246
3.2.10. KONČNE DOLOČBE	246
4. SPREMEMBE ZGD-1 (NOVELE ZGD-1A IN ZGD-1B)	247
4.1. SPLOŠNO	247
4.2. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZGD-1A	251
4.2.1. ČEZMEJNE ZDRUŽITVE	252
4.2.2. MANAGERSKI ODKUPI	254
4.2.3. PRENOS PREMOŽENJA PO 330. ČLENU ZGD-1	255
4.3. SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZGD-1B	256
4.3.1. SPREMEMBE ZARADI DIREKTIVE 2006/68/ES	257
4.3.2. SPREMEMBE ZARADI DIREKTIVE 2006/46/ES E	262
4.3.3. SPREMEMBE ZARADI DIREKTIVE 2006/43/ES	264
4.3.4. SPREMEMBE ZARADI DIREKTIVE 2007/63/ES	266
4.3.5. OSTALE SPREMEMBE	266
5. POVEZANE DRUŽBE IN D.O.O.	271
5.1. SPLOŠNO	271
5.2. VRSTE IN NAČINI POVEZAV	276
5.2.1. DRUŽBE V VEČINSKI LASTI IN DRUŽBE Z VEČINSKIM DELEŽEM	278
5.2.2. ODVISNA IN OBVLADUJOČA DRUŽBA	279
5.3. SPLOŠNO O KONCERNIH	279
5.3.1. KONCERNI Z RAZMERJEM PODREJENOSTI	280
5.3.1.1. DEJANSKI KONCERN	281
5.3.1.2. POGODBENI KONCERN	282

5.3.1.3. VKLJUČITEV	283
5.3.2. KONCERNI Z RAZMERJEM ENAKOPRAVNOSTI	284
5.3.3. HOLDING	285
5.4. VODENJE V KONCERNIH	285
5.4.1. SPLOŠNO	285
5.4.2. VODENJE IN ODGOVORNOST V DEJANSKEM KONCERNU	286
5.4.2.1. SPLOŠNO	286
5.4.2.2. ŠKODLJIVO VPLIVANJE IN NADOMESTILO PRIKRAJŠANJA	288
5.4.2.2.1. SPLOŠNO	288
5.4.2.2.2. ŠKODLJIVO VPLIVANJE	288
5.4.2.2.3. OBVEZNOSTI POSLOVODSTVA ODVISNE DRUŽBE	289
5.4.2.2.4. NADOMESTILO PRIKRAJŠANJA	290
5.4.2.2.5. POROČILO O ODVISNOSTI	291
5.4.2.3. ODGOVORNOST V DEJANSKEM KONCERNU	292
5.4.2.3.1. ODGOVORNOST OBVLADUJOČE DRUŽBE IN NJENIH ZASTOPNIKOV	292
5.4.2.3.2. ODGOVORNOST ORGANOV ODVISNE DRUŽBE	293
5.5. VODENJE IN ODGOVORNOST V POGODBENEM KONCERNU	293
5.5.1. SPLOŠNO	293
5.5.2. PRAVICA DO NAVODIL	294
5.5.2.1. NAVODILA	294
5.5.2.2. OBSEG PRAVICE DAJANJA NAVODIL	295
5.5.2.3. OMEJITVE PRAVICE DO NAVODIL	297
5.5.2.4. POLOŽAJ POSLOVODSTVA ODVISNE DRUŽBE	297
5.5.3. ODGOVORNOST V POGODBENEM KONCERNU	298
5.5.3.1. ODGOVORNOST OBVLADUJOČE DRUŽBE	298
5.5.3.1.1. SPLOŠNO	298
5.5.3.1.2. OBSEG ODGOVORNOSTI	299

5.5.3.1.3 ZAHTEVEK	300
5.5.3.1.4. ZAVAROVANJE UPNIKOV	300
5.5.3.2. ODGOVORNOST ORGANOV OBVLADUJOČE DRUŽBE	301
5.5.3.3. ODGOVORNOST ORGANOV ODVISNE DRUŽBE	301
5.6. VODENJE IN ODGOVORNOST V VKLJUČENIH DRUŽBAH	302
5.6.1. SPLOŠNO	302
5.6.2. PRAVICA DO DAJANJA NAVODIL	302
5.6.3. ODGOVORNOST GLAVNE DRUŽBE IN VARSTVO UPNIKOV	302
5.7. POLOŽAJ NADZORNEGA SVETA	303
5.7.1. POLOŽAJ NADZORNEGA SVETA V DEJANSKEM KONCERNU	303
5.7.1.1. NADZORNI SVET OBVLADUJOČE DRUŽBE	303
5.7.1.2. NADZORNI SVET ODVISNE DRUŽBE	304
5.7.2. POLOŽAJ NADZORNEGA SVETA V POGODBENEM KONCERNU	304
5.7.2.1. NADZORNI SVET OBVLADUJOČE DRUŽBE	304
5.7.2.2. NADZORNI SVET ODVISNE DRUŽBE	304
5.7.3. POLOŽAJ NADZORNEGA SVETA PRI VKLJUČITVI	304
5.8. PRISTOJNOSTI SKUPŠČINE V KONCERNIH	305
5.8.1. SKUPŠČINA V DEJANSKEM KONCERNU	305
5.8.1.1. SKUPŠČINA OBVLADUJOČE DRUŽBE	305
5.8.1.2. SKUPŠČINA ODVISNE DRUŽBE	305
5.8.2. SKUPŠČINA V POGODBENEM KONCERNU	305
5.8.2.1. SKUPŠČINA OBVLADUJOČE DRUŽBE	305
5.8.2.2. SKUPŠČINA ODVISNE DRUŽBE	306
5.8.2.3. POLOŽAJ SKUPŠČINE PRI VKLJUČITVI	306
5.9. POSEBNOSTI KONCERNA Z DRUŽBO Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO IN OSEBNIMI DRUŽBAMI	306
5.9.1. SPLOŠNO	306
5.9.2. DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO KOT ODVISNA DRUŽBA	307

5.9.2.1. SPLOŠNO	307
5.9.2.2. DEJANSKI KONCERN	307
5.9.2.3. POGODBENI KONCERN	308
5.9.2.4. PRAVICE DRUŽBENIKOV V D.O.O.	308
5.9.2.4.1. UPRAVLJALSKE PRAVICE DRUŽBENIKOV, KI JIH URESNIČUJEJO SKUPNO	309
5.9.2.4.2. PRAVICE MANJŠINSKIH DRUŽBENIKOV	311
5.9.2.4.3. INDIVIDUALNE PRAVICE DRUŽBENIKOV	312
5.9.2.4.4. POROČILO POSLOVODSTVA	312
5.9.3. OSEBNA DRUŽBA KOT ODVISNA DRUŽBA	313
5.9.3.1. SPLOŠNO	313
5.9.3.2. DEJANSKI KONCERN	314
5.9.3.3. POGODBENI KONCERN	315
5.10. UPRAVLJANJE PRI PODJETNIŠKIH POGODBAH	315
5.10.1. SPLOŠNO	315
5.10.2. VODENJE PRI POGODBI O PRENOSU DOBIČKA	316
6. STATUSNO PREOBLIKOVANJE	319
6.1. UVOD	319
6.2. VRSTE STATUSNIH PREOBLIKOVANJ	321
6.3. ZDRUŽITVE	322
6.3.1. ČEZMEJNE ZDRUŽITVE	326
6.3.1.1. VARSTVO UPNIKOV PRI MBLO	327
6.4. DELITVE	328
6.5. PRENOS PREMOŽENJA	330
6.6. SPREMEMBA PRAVNO-ORGANIZACIJSKE OBLIKE	331
6.6.1. PREOBLIKOVANJE D.D. V K.D.D.	332
6.6.2. PREOBLIKOVANJE K.D.D. V D.D.	333

6.6.3. PREOBLIKOVANJE D.D. V D.O.O.	333
6.6.4. PREOBLIKOVANJE D.O.O. V D.D.	334
6.6.5. STATUSNO PREOBLIKOVANJE PODJETNIKA	334
7. D.O.O. KOT IZBIRA ZA OBLIKOVANJE JAVNO ZASEBNEGA PARTNERSTVA	337
7.1. UVODNA PREDSTAVITEV	337
7.2. PREDNOSTI IN SLABOSTI JAVNO - ZASEBNEGA PARTNERSTVA	339
7.3. OPREDELITEV ZAKONSKO DOLOČENIH IZRAZOV	340
7.4. NAMEN ZJZP IN NAČIN SPODBUJANJA JAVNO - ZASEBNEGA PARTNERSTVA	342
7.5. NAČELA	343
7.5.1. NAČELO ENAKOSTI (NEDISKRIMINATORNOSTI)	343
7.5.2. NAČELO TRANSPARENTNOSTI	345
7.5.3. NAČELO URAVNOTEŽENOSTI	346
7.5.4. NAČELO KONKURENCE	346
7.5.5. NAČELO PROCESNE AVTONOMIJE	347
7.5.6. NAČELO SUBSIDIARNE ODGOVORNOSTI	347
7.5.7. NAČELO SODELOVANJA	348
7.6. OBLIKE JAVNO-ZASEBNEGA PARTNERSTVA	348
7.6.1. POGODBENO PARTNERSTVO	349
7.6.2. STATUSNO PARTNERSTVO	350
8. VZORCI POSAMEZNIH AKTOV	353
8.1. AKT O USTANOVITVI D.O.O.	353
8.2. POSLOVNIK O DELU NADZORNEGA SVETA	364
8.3. POGODBA O ODSVOJITVI POSLOVNEGA DELEŽA Z VZORCEM IN KOMENTARJI TER SODNO PRAKSO	405

8.4. SKLEP O POVEČANJU OSNOVNEGA KAPITALA	417
8.5. SKLEP O POVEČANJU OSNOVNEGA KAPITALA IN PREVZEMU NOVEGA VLOŽKA S STRANI NOVIH DRUŽBENIKOV	422
8.6. SKLEP O PRERAČUNU OSNOVNEGA VLOŽKA, SPREJETJU LETNEGA POROČILA IN POVEČANJU OSNOVNEGA KAPITALA	423
8.7. POGODBA O PREVZEMU NOVIH VLOŽKOV	425
8.8. IZJAVA O PREVZEMU NOVIH DELEŽEV V SKLADU S 519. ČLENOM ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH	427
8.9. SKLEP O SPREMEMBI DEJAVNOSTI IN DRUŽBENE POGODBE	428
8.10. SKLEP O IMENOVANJU PROKURISTOV, DOLOČITVI SKUPNEGA ZASTOPANJA IN OMEJITVI POOBLASTIL DIREKTORJU	433
8.11. IZJAVA O SOGLASJU K IMENOVANJU ZA PROKURISTA	435
8.12. PREKLIC PROKURE	436
8.13. SKLEP O IMENOVANJU DIREKTORJA	437
8.14. IZJAVA O SOGLASJU K IMENOVANJU ZA DIREKTORJA	441
8.15. IZJAVA DIREKTORJEV	443
8.16. SKLEP O PODELITVI RAZREŠNICE IN ODPOKLICU DIREKTORJA	445
8.17. IZJAVA V ZVEZI Z IMENOVANJEM ZA ČLANA NADZORNEGA SVETA DRUŽBE	448
8.18. ZAPISNIK SKUPŠČINE	449
8.18.1. ZAPISNIK SKUPŠČINE S SKLEPOM O RAZDELITVI BILANČNEGA DOBIČKA TER RAZREŠNICO	449
8.18.2. ZAPISNIK ZASEDANJA SKUPŠČINE	453
8.19. IZVEN SKUPŠČINSKI SKLEP	454
8.20. ZAPISNIK O UGOTOVITVI IZIDA IZVEN SKUPŠČINSKEGA SKLEPANJA	455
8.21. SOGLASJE ZA ZUNAJ SKUPŠČINSKO ODLOČANJE IN PISNI SKLEP DRUŽBE	456
8.22. POROČILO O STVARNIH VLOŽKIH	457
8.23. SKLEP DRUŽBE V LIKVIDACIJI O STVARNEM VLOŽKU	459
8.24. SKLEP O SOGLASJU K PRIPOJITVI	460

8.25. SKLEP O SPREMEMBI POSLOVNEGA NASLOVA PREDSTAVNIŠTVA	461
8.26. SKLEP O DISCIPLINSKI ODGOVORNOSTI DELAVCA	463
8.27. SKLEP O POOBLASTITVI DIREKTORJA	464
8.28. POSEBNO POOBLASTILO	465
8.29. SKLEP O RAZREŠITVI ZASTOPNIKA IN IMENOVANJU NOVEGA ZASTOPNIKA PREDSTAVNIŠTVA	466
8.30. SKLEP DRUŽBENIKOV O IMENOVANJU ZASTOPNIKA, SPREMEMBI NASLOVA, TER SOGLASJU K PRENOSU POSLOVNEGA DELEŽA	468
8.31. SKLEP O DOLOČITVI POSLOVNEGA NASLOVA	469
8.32. SKLEP O UKINITVI DELOVNEGA MESTA	470
8.33. SKLEP O SPREMEMBI SEDEŽA DRUŽBE	472
8.34. POGODBA O POSLOVODENJU Z DIREKTORJEM DRUŽBE	474
LITERATURA IN VIRI	485

KRATICE PRAVNIH VIROV IN DRUGE OKRAJŠAVE

§	paragraf
aAktG	Aktiengesetz (avstrijski zakon o delnicah, BGBl. 98, 1965) s spremembami
AG	Die Aktiengesellschaft (nemška pravna revija)
aGmbHG	Gesetz über Gesellschaften mit beschränkter Haftung (avstrijski zakon o družbi z omejeno odgovornostjo, 1906) s spremembami
Art.	Article (člen)
BB	Betriebs-Berater (nemška pravna revija)
BGB	Bürgerliches Gesetzbuch (nemški civilni (državlanski) zakonik, 1896) s spremembami
BGBl.	Bundesgesetzblatt (Zvezni uradni list) za Nemčijo in Avstrijo
Co.	Corporation (ameriška delniška družba)
CC	Codice Civile (italijanski civilni zakonik, 1942)
CCf	Code de Commerce (francoski trgovinski zakonik, 1807)
d.d.	Delniška družba
d.o.o.	Družba z omejeno odgovornostjo
dAktG	Aktiengesetz (nemški zakon o delnicah, BGBl. 1089, 1965) s spremembami
de facto	dejansko
de iure	pravno
dGmbHG	Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung (nemški zakon o družbi z omejeno odgovornostjo, 1898) s spremembami
Druga direktiva	Second Council Directive 77/91EEC of 13 December 1976 on co-ordination of

safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, in respect of the formation of public limited liability companies and the maintenance and alteration of their capital, with a view to making safeguards equivalent, OJ L 026, 30. 1. 1977

ES	Evropske skupnosti
et al.	In ostali
EU	Evropska unija
EUR	evro (evropska denarna valuta) – fiksni menjalni tečaj 239,640 SIT
GBP	angleški funt
GmbH	Gesellschaft mit beschränkter Haftung (družba z omejeno odgovornostjo)
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
HGB	Handelsgesetzbuch (nemški/avstrijski trgovinski zakonik, 1897)
HRK	hrvaška kuna (hrvaška nacionalna valuta)
IAS	International Accounting Standards (mednarodni računovodski standardi)
Ibidem	prav tam (v istem delu)
idr.	In drugo
IFRS	International Financial Reporting Standards (mednarodni standardi računovodskega poročanja)
IKS	revija za računovodstvo in finance
IMF	International Monetary Fund (Mednarodni denarni sklad)

infra	spodaj (v nadaljevanju)
ipd.	in podobno
IRC	Internal Revenue Code
itd.	in tako dalje
ius cogens	kogentno (pravno prisilno)
ius	dispozitivno (prostovoljno) dispozitivum
KgaA	Kommanditgesellschaft auf Aktien (komanditna delniška družba)
KStG	Körperschaftsteuergesetz (Zakon o davku na dohodek pravnih oseb) s spremembami
KZ-1	Kazenski zakonik, Uradni list RS, št. 63–2167/1994 s spremembami
Ltd	Public Limited Company (angleška delniška družba)
MBCA	Model Business Corporation Act – 1950 (ameriški modelni zakon o delniških družbah)
MP	mednarodne pogodbe
MRS	mednarodni računovodski standardi
No.	Number (številka)
npr.	na primer
O. J.	Official Journal of the European Communities (Uradni list EU)
odst.	Odstavek
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development (Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj)
op.	opomba
op. cit.	Opus citatum (že navedeno)

OR	Schweizerisches Obligationenrecht (švicarski Obligacijski zakon, 1911)
OZ	Obligacijski zakonik, Uradni list RS, št. 83–4287/2001
OZN	Organizacija združenih narodov
prim.	primerjaj
Prva direktiva	First Council Directive 68/151/EEC of 9 March 1968 on co-ordination of safeguards which, for the protection of the interests of members and others, are required by Member States of companies within the meaning of the second paragraph of Article 58 of the Treaty, with a view to making such safeguards equivalent throughout the Community. OJ L 065, 14. 3. 1968
PZ	Pomoski zakonik, Uradni list RS, št. 26–1582/2001
RMBCA	Revised Model Business Corporation Act –1984/1987 (spremenjeni MBCA)
RS	Republika Slovenija
SARLs	société à responsabilité limitée (francoska družba z omejeno odgovornostjo)
SA	sociétés anonymes (francoska delniška družba)
Sec.	Section (poglavje)
SIT	oznaka za slovensko denarno valuto (slovenski tolar)
SpaltG	Gesetz über die Spaltung von Kapitalgesellschaften – Spaltungsgesetz (avstrijski zakon o delitvah kapitalskih družb, 1996)
SPZ	Stvarnopravni zakonik, Uradni list RS, št. 87–4360/2002 s spremembami
SRS	Slovenski računovodski standardi, 2006
str.	Stran
Supra	zgoraj (že navedeno)

Šesta direktiva	Sixth Council Directive 82/891/EEC of 17 December 1982 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty, concerning the division of public limited liability companies. OJ L 378, 31. 12. 1982
št.	Številka
t.i.	tako imenovano
t.j.	to je
Tretja direktiva	Third Council Directive 78/855/EEC of 9 October 1978 based on Article 54 (3) (g) of the Treaty concerning mergers of public limited liability companies. OJ L 295, 20. 10. 1978
UmwG	Umwaldungsgesetz (namški zakon o preoblikovanjih, 1995)
Ur. l.	Uradni list
URS	Ustava Republike Slovenije, Uradni list RS/I, št. 33–1409/1991
UZITUL	Ustavni zakon za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Uradni list RS/I, št. 1–6/1991
vs.	Versus (nasproti)
WpHG	Wertpapierhandelsgesetz (nemški zakon o trgu vrednostnih papirjev, 1998)
ZASP	Zakon o avtorski in sorodnih pravicah, Uradni list RS, št. 21–958/1995
Zban-1	Zakon o bančništvu, Uradni list RS, št. 7–286/1999, 131/2006 s spremembami
ZD	Zakon o dedovanju, Uradni list SRS, št. 15–645/1976 s spremembami
ZDA	Združene države Amerike

ZdavP-2	Zakon o davčnem postopku, Uradni list RS, št. 54–2537/2004 s spremembami
ZDDPO-2	Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb, Uradni list RS, št. 40–1663/2004 s spremembami
ZDDV-1	Zakon o davku na dodano vrednost, Uradni list RS, št. 89–4578/1998 s spremembami
ZDoh-2	Zakon o dohodnini, Uradni list RS, št. 54–2538/2004 s spremembami
ZDP	Zakon o deviznem poslovanju, Uradni list RS, št. 23–1033/1999
ZDR	Zakon o delovnih razmerjih, Uradni list RS, št. 42–2006/2002 s spremembami
ZFPPOd	Zakon o finančnem poslovanju podjetij, Uradni list RS, št. 54–2543/1999
ZFPPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, Uradni list RS, št. 126/2007
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah, 2006 s spremembami
ZGDk (1)	Zakon o gospodarskih družbah-Veliki komentar, 1. knjiga, 2006
ZGDk (2)	Zakon o gospodarskih družbah -Veliki komentar, 2. knjiga, 2007
ZGDk (3)	Zakon o gospodarskih družbah -Veliki komentar, 3. knjiga, 2007
ZGJS	Zakon o gospodarskih javnih službah, Uradni list RS, št. 32–1350/1993 s spremembami
ZGR	Zeitschrift für Unternehmens- und Gesellschaftsrecht (nemška pravna revija)
ZHR	Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht und Wirtschaftsrecht (nemška pravna revija)

ZIL-1	Zakon o industrijski lastnini, Uradni list RS, št. 45–2547/2001 s spremembami
ZISDU-1	Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, Uradni list RS, št. 110–5395/2002 s spremembami
ZJZP	Zakon o javno zasebnem partnerstvu, Uradni list RS, št. 127/2006
ZKP	Zakon o kazenskem postopku, Uradni list RS, št. 63–2168/1994 s spremembami
ZM	Zakon o menici, Uradni list FLRJ, št. 104–728/1946
ZMZPP	Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku, Uradni list RS, št. 56–2651/1999
ZNVP	Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih, Uradni list RS, št. 23–1034/1999 s spremembami
ZPILDR	Zakon o pravicah industrijske lastnine iz delovnega razmerja, Uradni list RS, št. 45–2168/1995
ZPOmK-1	Zakon o omejevanju in preprečevanju konkurence, Uradni list RS, št. 36/2008
ZPP	Zakon o pravnem postopku, Uradni list RS, št. 26–1210/1999 s spremembami
ZPPSL	Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, Uradni list RS, št. 67–2464/1993
ZPre-1	Zakon o prevzemih, Uradni list RS, št. 47–2504/1997 s spremembami
ZSReg	Zakon o sodnem registru, Uradni list RS, št. 1–514/1994 s spremembami
ZSta-1	Zakon o standardizaciji, Uradni list RS, št. 59–2794/1999 s spremembami
ZSDU-1	Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, Uradni list RS, št. 42/1993 s spremembami

ZTD	Zakon o trgovačkim društvima (hrvaški zakon o gospodarskih družbah, 1993)
ZTDk	Komentar Zakona o trgovačkim društvima, 2004
ZTFI	Zakon o trgu finančnih instrumentov, Uradni list RS, št. 67/2007 s spremembami
ZTVP-1	Zakon o trgu vrednostnih papirjev, Uradni list RS, št. 56–2654/1999
ZUDDob	Zakon o udeležbi delavcev pri dobičku, Uradni list RS, št. 25/2008
ZUP	Zakon o splošnem upravnem postopku, Uradni list RS, št. 80–3777/1999 s spremembami
ZVK	Zakon o varstvu konkurence, Uradni list RS, št. 18–816/1993
ZVPot	Zakon o varstvu potrošnikov, Uradni list RS, št. 20–815/1998 s spremembami
ZZ	Zakon o zavodih, Uradni list RS-stari, št. 12–481/1991 s spremembami
ZZad	Zakon o zadrugah, Uradni list RS, št. 13–675/1992 s spremembami
ZZavar	Zakon o zavarovalništvu, Uradni list RS, št. 13–595/2000 s spremembami
ZZZDR	Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, Uradni list SRS, št. 15–644/1976 s spremembami

V opombah pod črto je uporabljena literatura citirana¹ tako, da je vsaka prva navedba dela posameznega avtorja citirana s priimkom in z začetnico imena avtorja (avtorjev), popolnim naslovom dela, krajem, založbo, ki je delo založila, letnico izida (periodično številko) in stranjo, na kateri

---

¹ Pri citiranju je uporabljena literatura in vsebina citatov v obliki MLA Documentation, na podlagi dela Hacker, Diana. *A Writer's Reference*. Fourth Edition. Boston, New York: Bedford/St. Martin's, 1999: 323+.

se citirana oziroma povzeta misel nahaja. Vsako nadaljnje sklicevanje na isto (že citirano) delo istega avtorja je označeno le s priimkom in z začetnico imena, op. cit. (opus citatum) in navedbo ustrezne strani. Zaporedno navajanje istega avtorja in dela je ponazorjeno z ibidem (prav tam) in navedbo ustrezne strani.

V primerih, ko se isti avtor pojavlja z več deli, je prva navedba vsakega dela označena v celoti (supra) z zaporedno številko, kakor sledijo navedbe. Pri vsakem nadaljnjem sklicevanju na posamezno delo je poleg priimka in začetnice imena avtorja, navedena zaporedna številka (X), op. cit. (opus citatum) ter ustrezna stran.

Določila posameznih zakonov so citirana tako, da je zapisana najprej številka uporabljenega odstavka in/ali člena (paragrafa), ki ji sledi kratica zakona.

Določila posameznih komentarjev zakonov so citirana tako, da je naveden najprej priimek in začetnica imena avtorja tega dela komentarja, navedba dela (komentarja zakona) ter ustrezna stran.

1. SPLOŠNO O PRAVU DRUŽB

Gospodarsko statusno pravo ali natančneje pravo družb (Company Law, Gesellschaftsrecht) bi lahko v osnovi opredelili kot proučevanje in analiziranje pravnoorganizacijskih oblik (subjektov prava). Število subjektov je z zakonodajami omejeno (zaprto število – numerus clausus).² Družba se pojavlja kot nadgradnja objektu ekonomskega proučevanja – podjetju. V njem nosilci opravljanja dejavnosti organizirajo določeno premoženje, znanje, delo ipd.³

Osnovni namen gospodarskih družb je opravljati določeno dejavnost in tako pridobivati dobiček na trgu. Sama izbira neposredne gospodarske oblike je v popolnosti prepuščena nosilcem kapitala, ki tudi organizirajo podjetniški podjem kot realizacijo načela svobodne gospodarske pobude iz 74. člena Ustave RS.⁴ Za posamezne organizacijske oblike zakonodaja določa različno strukturo in pogoje ustanovitve ter poslovanja.

V pravu družb se obravnava pravni status družb, ki se ustanovijo z določenimi cilji. Drugače povedano, pravo družb⁵ se ukvarja s pravnim položajem zasebnih združenj lastnikov kapitala v različnih oblikah ter s korporativnimi obligacijskimi razmerji zaradi uresničevanja določenih ciljev.⁶

---

2 Schmidt, Karsten. Gesellschaftsrecht. 4., völlig neu bearbeitete und erweiterte Auflage. Köln, Berlin, Bonn, München: Carl Heyemanns Verlag KG, 2002: 96–98.

3 Poenostavljeno bi lahko opredelili podjetje tudi kot organiziran skupek stvari in ljudi (povezava kapitala in človeških potencialov – znanja), ki se integrira z namenom doseganja določenih gospodarskih ciljev. Tako Raiser, Thomas. Recht der Kapitalgesellschaften. 3., neubearbeitete Auflage. München: Verlag Franz Vahlen, 2001: 28–29; Barbič, Jakša. Pravo društava. Knjiga prva. Opći dio. Zagreb: Organizator, 1999: 195+.

4 »Gospodarska pobuda je svobodna.

Zakon določa pogoje za ustanavljanje gospodarskih organizacij. Gospodarska dejavnost se ne sme izvajati v nasprotju z javno koristjo.

Prepovedana so dejanja nelojalne konkurence in dejanja, ki v nasprotju z zakonom omejujejo konkurenco.

5 Glede teoretičnega terminološkega poimenovanja prava družb podrobneje Schmidt, K. Op. cit.: 15-18; Pretnar, Stojan. Oris primerjalnega trgovinskega prava. II. del: trgovinske družbe. Ljubljana: Časopisni zavod Uradni list SR Slovenije, 1990: 9; Ivanjko, Šime in Kocbek, Marijan. Korporacijsko pravo. Pravni položaj gospodarskih subjektov. Ljubljana: GV Založba in Pravna fakulteta Univerze v Mariboru, 2003: 52–56.

6 Tako Schmidt, K. Op. cit.: 7; Mairbeg, Hermann. Gesellschaftsrecht. 7., überarbeitete Auflage. München, Wien: Oldenborug Verlag, 1990: 19-20; Ivanjko, Š. in Kocbek, M. Op. cit.: 55-56.

Gospodarske družbe bi tako lahko opredelili kot pravne in organizacijske oblike ter hkrati kot asociacije za koncentracijo kapitala.⁷ Pravo družb je uvrščeno v panogo civilnega prava.⁸ Večina korporacijskih zakonodaj za urejanje gospodarskih subjektov vsebuje določene specifične pravne norme. Te so glede na različne sistemske izvore nastanka posameznih oblik družb precej podobne.⁹

Družbam je v večini korporacijskih zakonodaj priznana pravna sposobnost.¹⁰ S tem je družba nosilec pravic in obveznosti v pravnem prometu. Pri tem vsaka pravna oseba odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem po načelu popolne odgovornosti.¹¹ Poleg popolne odgovornosti se v našem pravnem sistemu konstituira tudi sistem poroštvene odgovornosti.¹² Glede slednjega je zaznati določene razlike med skupinama osebnih in kapitalskih družb. Osebne družbe odgovarjajo za prevzete obveznosti z vsem svojim premoženjem. Poleg osebne družbe odgovarjajo tudi družbeniki (vsi ali le del osebno odgovornih družbenikov), v kolikor premoženje družbe ne zadošča za poplačilo vseh upnikov.

Pri kapitalskih družbah je določeno isto načelo popolne odgovornosti družbe. Družbeniki ali delničarji pa za obveznosti družbe ne odgovarjajo, razen z vloženim kapitalom.¹³ Navedeno izključitev subsidiarne odgovornosti delničarjev oziroma družbenikov za obveznosti družbe, lahko

---

7 Pretnar, S. Op. cit.: 9, 11. Avtor poudarja, da "... je pravo trgovinskih družb pravo koncentracije in koordinacije kapitalov zaradi skupnega trajnega angažiranja z namenom kapitalističnega pridobivanja."

8 Tako Schmidt, K. Op. cit.: 8.

9 Tako Pretnar, S. Op. cit.: 12.

10 Glede pravne osebnosti obstajajo določena razhajanja med posameznimi pravnimi sistemi. Prim. 1. odstavek 2. člena Zakona o gospodarskih družbah, Uradni list Republike Slovenije št. 30–1298/1993, s spremembami, v nadaljevanju: ZGD-1.

Glede teoretičnih opredelitev pravne osebe glej Schmidt, K. (1) Op. cit.: 63–64; 66–74: 186–195; Bohinc, Rado, Bratina, Borut in Pivka, Hilda Marija. Pravo gospodarskih družb.

Gospodarsko pravo II. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, 2001: 28; Šinkovec, Janez. »Pravna oseba.« Podjetje in delo. 3,4 (1994).

11 To načelo je v ZGD-1 opredeljeno kognetno. Tako Ilešič, Marko v ZGDk (1993): 36; Mairbeg, H. Op. cit.: 28–29.

12 Tako Ivanjko, Š. in Kocbek, M. Op. cit.: 139.

13 Korporacijski institut spregleda pravne osebnosti služi kot korekcija neodgovornosti družbenikov ali delničarjev kapitalskih družb. Z uporabo tega instituta se njihov položaj "izenači" s položajem odgovornih družbenikov osebnih družb. Podrobneje Schmidt, K. Op. cit.: 206–212; Ivanjko, Š. in Kocbek, M. Op. cit.: 140–148.

opredelimo tudi kot temeljni postulat nastanka in delovanja kapitalskih družb.

Pravo družb kot sestavina gospodarskega civilnega prava se ukvarja z opredelitvami pravnoorganizacijskih oblik gospodarskih subjektov in njihovim pravnim statusom. Te v skladu z zakonodajo nastopajo na trgu z namenom opravljanja gospodarske (pridobitne) dejavnosti. Lahko pa opravljajo tudi nepridobitno dejavnost.

Gospodarska družba je *universitas iuris* in jo je potrebno ločevati od podjetja kot *universitas facti*. Podjetje štejemo kot skupek organiziranega premoženja namenjenega opravljanju dejavnosti. Takšni obliki organiziranega premoženja pravni red (posredno ali neposredno) preko nosilca podjetništva (družbe) priznava status pravne osebe. Le preko družbe ima v pravnem prometu svoje pravice in obveznosti. Nekatere korporacijske zakonodaje priznavajo pravno sposobnost z vpisom v sodni register vsem pravnoorganizacijskim oblikam, tj. za osebne in kapitalske družbe (npr. francoska, slovenska in hrvaška zakonodaja). Nekatere kontinentalne zakonodaje (npr. Nemčija, Avstrija) pravne osebnosti osebnih družb ne priznavajo, jo pa priznavajo kapitalskim družbam.¹⁴

Na kratko bi tako lahko opredelili podjetje kot objekt prava v razmerju do družbe, ki je subjekt prava.¹⁵ Z drugimi besedami torej družba ima podjetje. Kot pravna oseba je gospodarska družba determinirana z določenimi sestavinami, pri čemer se izpostavljata predvsem personalni in materialni substrat.¹⁶

Glede ustanavljanja gospodarskih družb ločujemo normativni in koncesijski sistem nastanka gospodarskih subjektov. V večini primerjalnih pravnih sistemov se je zakoreninil normativni sistem.¹⁷

Največje in najzahtevnejše pogoje zakonodaje postavljajo pri oblikovanju kapitalskih družb. Te so povečini kogentno predpisane pri delniških družbah. Tej obliki družb bo poleg družb z omejeno odgovornostjo, namenjena osrednja pozornost. Osnovni kapital oziroma premoženje je v

---

¹⁴ Tako Schmidt, K. Op. cit.: 63–64.

¹⁵ Tako je pravna oseba izenačena s fizično osebo, tudi glede pravne in poslovne sposobnosti pravnega subjekta.

¹⁶ Podrobneje Ivanjko, Š. in Kocbek, M. Op. cit.: 86, 102–105.

¹⁷ Podrobneje Schmidt, K. Op. cit.: 294–297; Ivanjko, Š. in Kocbek, M. Op. cit.: 424–425.

kapitalskih družbah izraženo v bilanci stanja kot enem od osnovnih računovodskih izkazov.¹⁸ V bilanci se na aktivni strani izkazujejo kategorije denarja, stvari in pravic, na pasivni strani pa kategorije lastniškega ter dolžniškega kapitala.

Med kategorijo lastniškega kapitala se v kontinentalnih zakonodajah osrednjo pozornost namenja osnovnemu kapitalu. Ta naj bi služil name-nu garancije za razmerja med družbo in njenimi upniki. Pri tem oblika in velikost ni statične narave, temveč je podrejena dinamičnemu spremi-njanju v odvisnosti od gospodarskih, finančno-podjetniških, davčnih in drugih ciljev, ki jih družba zasleduje.

1.1. OPREDELITEV IN RAZVRSTITEV GOSPODARSKIH DRUŽB

Gospodarska družba ima po ZGD-1 naslednje temeljne značilnosti:

- je pravna oseba,
- njena dejavnost je pridobitna,
- organizira se v eni od zakonsko določenih pravno organizacijskih oblik.

Gospodarska družba je torej pravna oseba, kar pomeni, da ima sposobnosti, značilne za pravne subjekte. Vendar je obseg njenih sposobnosti drugačen od sposobnosti npr. fizičnih oseb. Določa ga ZGD-1 v 4. členu, in sicer so družbe kot pravne osebe lahko:

- lastniki premičnin in nepremičnin,
- pridobivajo pravice in obveznosti,
- lahko tožijo ali so tožene.

Gospodarska družba pridobi lastnost pravne osebe z vpisom v register (pred vpisom v register veljajo za razmerja med družbeniki pravila o civilno-pravni družbeni pogodbi; vsi družbeniki so solidarno odgovorni za obveznosti take družbe), ki na trgu samostojno opravlja gospodarsko dejavnost kot svojo izključno dejavnost (vsaka dejavnost, ki se kot pridobitna dejavnost opravlja na trgu).

---

18 Podrobneje Kocbek, Marijan. »Letno poročilo, bilance in računovodski izkazi gospodarskih družb (temeljne bilančno-pravne opredelitve).« Podjetje in delo. 2 (2003): 338–39.
30